

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри теорії
і практики перекладу
Запорізького національного
технічного університету

СПЕЦИФІКА ВІДТВОРЕННЯ ФОНОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ В ОБРЯДІ ПОХОВАННЯ

Постановка проблеми. Сучасна трансляторика трактує переклад як особливу форму міжмовної комунікації в усій сукупності власне мовних та екстралінгвістичних факторів.

Джерелом невербально виражених або позатекстових елементів є фонова інформація, тобто алюзії, символи, топоси тощо, що співвідносяться зі світовою культурою. Вони формують додатковий план оповіді, створюють вертикальний контекст, через який відбувається діалог між художнім текстом і культурою. Тому адекватна інтерпретація національно-специфічної фонові інформації твору є однією з найбільш складних та актуальних проблем сучасного літературознавства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями збереження мовної картини світу, національного колориту, адекватного відтворення національно-маркованої лексики та реалій присвячено велику кількість досліджень як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. Ті чи інші аспекти перекладу такої інформації досліджували О.С. Ахманова та І.В. Гюббенет [1], Ю.С. Васейко [2], К.А. Долинин [4], Р.П. Зорівчак [5], А.Н. Крюков [7] та багато інших перекладознавців. Незважаючи на значну кількість праць, присвячених цьому феномену, поза увагою залишається механізм відтворення фонові інформації мовою перекладу. Актуальність цієї праці увиразнюється необхідністю поглибленого розгляду механізму відтворення фонові інформації мовою перекладу.

Мета статті – на матеріалі повісті Г. Квітки-Основ'яненка «Маруся» та її англійської версії, запропонованої канадською перекладачкою Флоренс Гамільтон Лайвсей, розглянути особливості відтворення фонові інформації англійською мовою в обряді поховання.

Виклад основного матеріалу. Обряд поховання у повісті Г. Квітки-Основ'яненка є одним з тих ритуалів, який висвітлений автором дуже дбайливо та детально, в усіх тонкощах народних традицій тих часів. Слід зазначити, що українське селянство і головні герої повісті подані автором як надзвичайно набожні та духовні люди, тому і ставлення до смерті та ритуалу поховання у них особливе. Смерть людини сприймалася ними і як величезне горе, і як неминуче.

Перш ніж перейти безпосередньо до обряду поховання, зупинимося на розгляді процесу помирання дівчини, який у творі називали «стати на Божу дорогу» – тобто готуватися пройти шлях із цього світу на той, до вічного життя. Слід зауважити, що перед смертю в українських селах було прийнято сповідатися перед священником та попросити у ближніх пробачення за усі непорозуміння, образи, які могли мати місце [8, с. 117]. Цю зворушливу сцену вибачення Марусі перед батьками Лайвсей відтворила дуже близько до оригіналу повісті:

Батеньку, матінко, мої ріднесенькі! Простіть мене, грішную!.. Попрощаймося на сім світі... поки бог зведе нас до купи у своїм царстві. Тут стала їм руки цілувати; а вони так і розливаються, плачуть і її цілують. ...Не вбивайтеся дуже за мною, бо се гріх... та пом'яніть мою грішну душу... не жалуйте худоби, усе земля і пил... Годі ж, годі, не плачте ж... Бачите, яка я весела... там мені буде прехороше!.. Коли-небудь треба і вмерти... А де ви? Я щось вас не бачу... Таточку! Читай мені... голосно молитви... а ти, матіночко... хрести мене... По-бла-го-словіть же... мене... [6]

“Father dear; Mother, both of you, forgive me, a sinner. Let us say good-bye to each other in this world, good-bye until God brings us together again in His Kingdom” Here she began to kiss their hands. And they tearfully bent down and kissed her. “Don't think of me so much, because it is a sin. And remember my sinful soul; don't stint the cattle, for masses. Everything is earth, and dust of earth. “Stop, stop! Enough! Don't cry. Don't you see how happy I am? And there I shall be very happy. One has to die sometime. ... “But... where are you? I don't see you; dear Father, read prayers to me aloud; and you, Mother dear, cross me, bless...” [11, с. 175]

Для адекватного перекладу цього епізоду прощання із батьками перекладачка використовувала поєднання різних методів трансляторики, у тому числі і кальки та напівкальки, описового та контекстуального перекладу. Їй вдалося передати складність та трагічність моменту, створити особливий емоційний фон, що, на нашу думку, повністю зберігає українську національну специфіку твору і передає головну думку її автора.

Досить влучно було відтворено перекладачкою й момент розгубленості батька, коли дівчина вже померла. З одного боку, він почувається погано, йому дуже боляче, що його єдина дочка пішла, але водночас він має розуміти, що на це воля Божа, і йому треба стійко прийняти це випробування. Душевні страждання батька Лайвсей описує так:

<p>Далі нав перед образами навколішки і моливсь: "Не остав мене, господи, отець милосердний, у сюю горкую годину!... Укріпи мене, господи, щоб я не согрішив перед тобою!" Кинувся до Марусі, припав до неї, вицілував її руки, щоки, шию, лоб і усе приговорює: — Прощай, моя донечко, утіха, радість моя! Зав'яла ти, як садовий цвіточок; засохла, як билинка! Що я без тебе тепер zostався? [6]</p>	<p>«...Then he fell down on his knees before the icons and prayed: "Our merciful Father in Heaven, leave me not alone in this bitter hour;... Strengthen me, O God, so that I may not commit a sin in Thy sight!" He ran to Marusia, bowed himself over the couch, kissed her hands, lips, neck and head, and murmured all the time: "Good-bye forever, my daughter dear, my Comfort, my Gladness; you have withered like a flower in the orchard, you have pined away like a ruined stalk in the field! "Have I now indeed been left without you?...» [11, c. 178].</p>
---	--

Навіть у цей тяжкий момент батько просить: «*Our merciful Father in Heaven*» – наш милосердний Отець небесний, не покинь мене – «*leave me not*», й укріпи у вірі – «*strengthen me*». Варто зазначити, що незважаючи на відсутність у цьому уривку специфічних для перекладу висловлювань, складність його відтворення обумовлена емоційною забарвленістю. Ф. Лайвсей вдалося не просто близько до тексту перекласти сутність промови, але й передати усі тонкощі душевних страждань батька за померлою донькою.

Факт смерті на той час був відправною точкою для початку підготувань до цілої низки ритуальних дій, що входили до обряду поховання. За народними традиціями, як тільки людина померла, її належало одразу омити та перевдягти у нове вбрання [3, с. 66]. В повісті покійницею виявилася молода й незаміжня дівчина, тому хоронити її потрібно було за українською традицією як наречену.

<p>Дружечки прийшли, нехай убираться до вінця нашу молоду... а я піду лагодити весілля! [6]</p>	<p>«... The flower girls have come. Let them prepare our bride for the adorning with the wreath ... and I shall go and make ready the wedding» [11, c. 179].</p>
---	--

У цьому уривкові можемо спостерігати, як перекладачка вказує на цю традицію, використовуючи усталену для весільної церемонії лексику: «*The flower girl*» – дівчинка, яка розкидає квіти перед закоханою парою або перед нареченою на весіллі, «*bride*» – наречена, «*wedding*» – весілля [10]. Проте, попри майже дослівне відтворення перекладачкою мови оригіналу твору, на нашу думку, для кращого розуміння англомовним читачем того, що відбувається, треба було б надати пояснення щодо української традиції поховання незаміжньої дівчини як нареченої за своєю весільною церемонією.

Потім, як сказано у повісті, Наум пішов до церкви помолитися і запросити священника, щоб відспівали його доньку. Коли він повернувся, в хаті вже було повно людей, які прийшли попрощатися із покійницею. За звичаєм, під час прощання прийнято було голосити за померлою. Голосіння відрізнялося у кожному регіоні України, до того ж кожний член родини мав по-своєму голосити за небіжчиком. Якщо помирала донька, зазвичай за нею більше мала голосити мати, але у повісті спостерігаємо іншу картину: за дівчиною голосить батько, а мати сидить біля лави, на яку поклали вже вбрану у весільний одяг дівчину, і тихо причитає та зітхає. Англійською цей епізод відтворено наступним чином:

<p>Донечко моя милая! Марусенько моя незабутня! Що ж ти не глянеш каренькими своїми оченятами на свого батенька рідного? ... На кого ж ти нас покинула?.. Узяла наші радости з собою; хто нас буде веселити такою добрiстю, як ти? Хто нас, сирiт, на старості буде жалувати?.. Хто обiтре нам смажніі уста?.. Хто у болісті промочить нам запеклий язык?.. Не повеселила ти нас, живучи з своїм Василем! Не порадувала нас своїм весіллячком!.. Береш своє дівування у сиру землю!.. [6]</p>	<p>«...Little daughter of mine, most dear to me! My unforgotten Marusia! Why do you not glance with your dear black eyes at your own Batechko?... "In whose care have you left us? You have taken our happiness with you. Who will cheer us with such kindness as you showed? Who will pity us, orphans, when we are old? ... Who will, during pain and suffering, wet our parched tongue? "You have not rejoiced us by living with your Vasyl, you have not made us glad with your wedding. You are taking your girlhood into the raw earth...» [11, c. 180].</p>
---	--

У цій промові батько постійно звертається із запитаннями то до доньки, то до Бога (God, Him), як йому тепер жити, що робити, хто тепер за ними з матір'ю догляне. Для підкреслення трагізму моменту промова батька побудована на риторичних запитаннях. У відтвореному фрагменті спостерігаємо, що перекладачка користується методами транскодування (свого батенька рідного – *your own Batechko*), генералізації (наші радости – *our happiness*, добрiстю – *happiness*) та калькування (запеклий язык – *parched tongue*). Вислів «сиру землю» перекладачка відтворює за допомогою калькування «*raw earth*», що не дуже зрозуміло для англомовного читача. Доцільніше було б скористатися ідіоматичним виразом «*lie beneath the sod*» або «*be six feet under*». Для позначення цнотливості Марусі перекладачка використовує сему «*girlhood*», що означає «дівоцтво», тобто стан до заміжжя. На нашу думку, краще було б взяти слово «*virgin*», що прямо означає дівочу цноту і невинність. З контексту промови бачимо, що батько мав на увазі саме незайманість.

Детально описано у повісті і процес виготовлення домовини для дівчини:

<p>Під коморою знакомий Наумові маляр малює труну – та що за слава була! Дубові дошки, та товсті, та сухі, як залізо, та її зроблено чисто, як столярна; бо її теслі, що її робили, жалкуючи об Марусі і люблячи Наума, від щирого серця її робили. ... у головах намалював янгола Божого, а у ногах списав патрет із смерті з кістками, та так живо, що як настояща смерть, так така домовина, що хоч би і усякому доброму чоловікові таку Бог привів. [6]</p>	<p>...In front of one of the outhouses a painter known to Naum was painting a coffin...! Oak boards, thick and dry as iron, shaved and smoothed clean, as by an expert carpenter; the reason being that the man who made it, sorrowing over Marusia and loving Naum, put deep emotion into his task. ... At the head he painted an angel of God and at her feet he drew a picture of Death – a skeleton – so realistically that it might have been skull and crossbones in truth—any good person would not mind if God sent such a coffin to him [11, c. 181].</p>
---	--

У цьому фрагменті Ф. Лайвсей замінила традиційний для українців вислів «від щирого серця» на зрозумілий для англомовного читача “*deep emotion*”, а вислів «*портрет із смерті з кістками*», перекладачка відтворила описово як “*picture of Death – a skeleton... skull and crossbones*”, що є емблемою смерті. На жаль, цей символ є також знаком небезпеки, а отже, створюється враження, що вміст труни може заподіяти будь-яку шкоду, нещастя.

Приділено увагу в повісті й процесу приготування поминального обіду, який мав відбутися одразу після поховання. Готуватися до нього, як правило, починали одразу після того, як людина помирала. На поминальному обіді мали бути різні страви, але обов’язковою була кутя (або коливо, різновид куті). На стіл ставили пироги, сир, м’ясо, а поверх усього – калачі. На Слобожанщині на поминальний стіл традиційно ставили борщ, локшину, печеню, м’ясо, квас та горілку [9]. Процес підготовки поминального обіду Флоренс Лайвсей відтворила наступним чином:

<p>... розложили середу двора вогонь; жінки стали поратись, поприставляли казанки та горішки і варять борщі, локшину, квасок, печене кришать шматками, а там кутю у миски накладають та ситою розводять, горілку по пляшкам розливають, щоб частувати, ложки перемивають, миски лагодять, дошки кладуть і усе готують як треба, щоб і людям пообідати, і старців божих нагодувати. [6]</p>	<p>...a fire was lighted in the center and then at last did those present busy themselves; they set pots over the fire to boil soup, preparing macaroni and sorrel; they carved baked meats; in one place they might be seen filling a plate with boiled wheat (<i>kutia</i>) dissolved in water and honey; brimming glasses with whisky; setting out plates; laying planks for the tables and arranging everything as it should be so that those arriving could have dinner... [11, c. 181].</p>
--	---

Особливу складність у перекладі цього уривку складали назви традиційних національних страв, аналогів яких немає серед англомовної читачької аудиторії, і, на нашу думку, з цією задачею перекладачка впоралася не дуже вдало. Традиційну для українців страву «борщ» вона відтворила як “*soup*”, а «локшину», головною відмінністю якої було те, що вона була довгою та широкою, замінила зрозумілим для англомовних читачів італійським запозиченням “*macaroni*”. Найкращим тут, на наше переконання, було б описово передати назви українських страв або використати транслітерацію із додатковим роз’ясненням їх змісту.

Така ж само ситуація і з традиційною для українців поминальною стравою – кутею. Крім того, що кутя – це звичайна підсолонжена каша з медом і горіхами, яка могла готуватися у різних областях України дещо по-різному, це насамперед символічна святкова або поминальна їжа. Натомість Лайвсей перекладає назву цієї страви як “*boiled wheat (kutia) dissolved in water and honey*” – варена пшенична каша з медом (кутя), що зовсім не передає її символічної ролі на поминальному столі. Щодо цього, на нашу думку, також потрібно було дати детальне пояснення: що це за страва, як вона готується і коли її прийнято вживати.

Для позначення традиційної на поминальному столі горілки перекладачка використала звичайний для англомовної аудиторії алкогольний напій – “*whisky*”. Перекладачка застосовує відомий у теорії перекладу метод уподібнення (термін Р. Зорівчак), замінюючи реалію однієї країни ситуативним відповідником іншої. На наше переконання, така заміна не може вважатися досить вдалою, адже горілка є національним алкогольним напоєм, який вже багато століть споживається під час різних святкувань. Крім цього, не зважаючи на схожість за міцністю, обидва ці напої мають абсолютно різні смакові якості, отже, не можуть ототожнюватися. Відтак, під час використання назви “*whisky*” втрачається не тільки конотативне, але й денотативне значення, втрачається національна специфіка цього напою. Краще було використати метод комбінованої реномінації, який поєднує транслітерацію із додатковим поясненням.

Продовжуючи розгляд обряду поховання, зауважимо, що за українськими поховальними традиціями одну ніч покійник мав переночувати у власній хаті. Увесь цей час біля нього мав хтось сидіти. У повісті з Марусею на всю ніч залишався сам Василь. А вже наступного дня готувалися до обряду поховання.

Починався обряд поховання з того, що до двору, де був покійник, збиралися священик, диякони та усі інші люди, які хотіли попрощатися із покійним і взяти участь у поховальній церемонії. В повісті «Маруся» початок поховального обряду позначив дзвін. З цього часу до двору Наума почали збиратися люди, а потім із церкви почала рухатися траурна процесія. Ось як про це говориться у перекладі Лайвсей:

<p>Як передзвонили на збір, ось і несуть від церкви святий хрест і корозви, за ними мари, а там ідуть аж три попи і четвертий дякон, та усе у чорних ризах, а дяків — так з десятка два. А за народом так насили протовпились до хати [6].</p>	<p>.... When all had gathered and the bell had stopped, the holy cross and banners were being borne in procession from the church, and just behind them the bier was brought; yonder walked three priests and a deacon, all in black robes; and ten or twenty lay readers also. These with difficulty pushed their way through the press into the house [11, c. 182].</p>
--	---

Для позначення українських стародавніх слів «корозви» (церковний прапор із відповідною символікою) та «мари» (ноші для перенесення мерців), перекладачка застосувала сучасні англійські відповідники “banner”, що означає «стяг, прапор», та “bier” – ноші для перенесення домовини під час поховальних процесій. Для позначення церковної ієрархії перекладачка використала наступні семи: “non” – “priest”, що означає «священник», на позначення «дякона» – “deacon”, що має те ж саме значення і в англійській мові, а на позначення «дяків» – “reader”, що перекладається як «читачі, чтеці», тобто ті, хто мають читати молитви [10].

Г. Квітка-Основяненко дуже детально описує траурну церемонію. Він у найдрібніших деталях змальовує формування весільного поїзду, що традиційно використовувався під час похоронної процесії незаміжньої дівчини, відспівування дівчини священником, окроплення труни священною водою, розміщення в ній Марусі тощо. Описано й роздавання матір’ю покійниці посагу дівчини, який збирали їй на весілля. На той час існувала така традиція: якщо померла була єдиною дочкою в родині, мати звала до себе її подруг, відчиняла доччину скриню і роздавала все, що приготувала її донька собі на весілля, яке так і не відбулося: одяг, вишиті рушники, прикраси та інше майно. Канадська перекладачка відтворила цей зворушливий момент наступним чином:

<p>Далі Настя стала роздавати із скрині усе добро, яке було: що дівоче, – чи плахточку, чи запасочку, чи сорочечку, чи хусточку, чи що-небудь – роздавала вбогим дівчатам та сиротам, ...; усе пороздавала і скриню віддала на церков Божу; і подушки, і рядна, – усе позбувала й царство небесне Марусі і за душу свою і Наумову [6].</p>	<p>«...Then Nastia began to distribute the dowry in the huge chest. Articles such as kerchiefs ... were given to poor girls and orphans, ...She gave everything: the chest to the church—even the pillows and bedspreads—she gave away everything to have masses said for Marusia’s soul, for her own, and Naum’s» [11, c. 183].</p>
--	--

Детально було описано і процес обряження «весільного поїзду»: нареченого, подружок нареченої, дружків:

<p>А там попередв’язувала дружка і підружого раз рушниками довгими-довгими, з плеча аж до долівки, та усе повишивані заполоччю орлами та квіточками... [6]</p>	<p>«...Then, with other long towels embroidered with eagles and flowers, ..., she bound the best man and his assistants, crossing their breasts also with white linen, crossed the Svakhy with towels and pinned a flower in their caps ...» [11, c. 183].</p>
--	--

У цьому, як і в попередньому фрагменті, найбільшу складність для перекладу становить специфічна стародавня лексика на позначення одягу та його оздоблення: *the veils, shawls and coifs* – вуалі, хустки та прикраси для волосся; *long towels embroidered with eagles and flowers* – довгі рушники з вишитими орлами та квітами.

Потім у повісті йде детальний опис руху похоронної процесії до церкви для справляння церковної служби. Після служби похоронна процесія рушила до кладовища, де, за традицією, на довгих рушниках, промовляючи молитву, поступово опустили домовину у задалегідь викопану яму. Усі, хто були на церемонії, по черзі кинули до могили по жмені землі. Звичка кидати жменю землі до могили зародилася ще за стародавніх часів і символізувала останнє прощання з небіжчиком [9]. Після цього ще раз попрощалися із покійницею, побажали їй «землі пухом» і повернулися додому на поминальний обід. Справляли поминки ще й потім – на третій, дев’ятий, двадцятий та сороковий день від смерті доньки.

<p>«Господи праведний! Твоєю волею осиротів я, старець немощний! Тіло моєї дочечки віддаю матері нашій землі; а душу прийми у царство своє... і не остав мене, грішного!» Далі став читати отче наш, аж поки зовсім опустили труну і попи молитвою запечатали яму [6].</p>	<p>“O very God, by Thy will I became an orphan, a powerless old man! I give the body of my daughter to Mother Earth; accept her soul in Thy Kingdom. Forsake me not; a sinful man.” Then he began to repeat the Pater Noster as the coffin was lowered to its resting-place, and the priests, praying, performed the final ceremonies.... [11, c. 184].</p>
--	---

Цей фрагмент Ф. Лайвсей перекладає описово, замінюючи «Господи праведний» на “very God” (істинний бог), компенсуючи втрату лексеми «зовсім» виразом “to its resting-place” (до його місця відпочинку) та «запечатали яму» – “performed the final ceremonies” (виконали остаточні церемонії).

Висновки та перспективи дослідження. Таким чином, підсумовуючи все вищесказане, зазначимо, що структуру вертикального контексту твору Г. Квітки-Основяненка «Маруся» утворює надзвичайно великий та глибокий

пласт фонові інформації стосовно життя, побуту, матеріальної та духовної культури селянства початку XIX ст. В описі родинної обрядовості втілено багато позатекстової інформації, що віддзеркалює різні сторони життя людей, їх духовні прагнення та орієнтири. Відтворити все це іноземною мовою є надзвичайно складною задачею, адже перекладач має досконало володіти історією та культурою української нації. На нашу думку, Флоренс Лайвсей загалом справилася з цим нелегким завданням. Знання української етнографії, національних звичаїв, духовної спадщини нашого краю допомогли Флоренс Гамілтон Лайвсей більш-менш повно відтворити специфіку першотвору. Попри певні недоліки перекладу, надмірну українізацію та використання прийомів транскодування і комбінованої реномінації, їй вдалося зберегти національний колорит твору, розкрити для англomовного читача трагізм похоронного обряду в українській культурі.

Література:

1. Ахманова О.С. Гюббенет И.В. «Вертикальный контекст» как филологическая проблема. Вопросы языкознания. 1977. №3. С. 47–54.
2. Васейко Ю.С. Структурно-функціональні параметри вертикального контексту художнього твору: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». К., 2004. 18 с.
3. Грушевський М. З історії релігійної думки на Україні. К., 1992. 189 с.
4. Долинин К.А. Имплицитное содержание высказывания Вопросы языкознания. 1983. № 6. С. 37–47.
5. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (на матеріалі англomовних перекладів української прози). Львів: Вид-во при Львів. ун-ті, 1989. 216 с.
6. Квітка-Основ'яненко Г.Ф. Маруся. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=1018> (дата звернення: 05.07.2018).
7. Крюков А.Н. Фоновые знания и языковая коммуникация. Этнопсихолінгвістика: сб. ст. М.: Наука, 1988. С. 19–34.
8. Сулима В. Біблія і українська література. К., 1998. 399 с.
9. Українські традиції і звичаї: укр. етнографія, народ. вірування, традиції, звичаї, обряд. календар, свята, обереги: для дітей серед. шк. віку / [авт.-упоряд.: Скляренко В.М. та ін.]. Харків: Фоліо, 2008 (Київ: НБУ ім. Ярослава Мудрого, 2017). URL: <http://elibrary.nplu.org/object.html?id=2471> (дата звернення: 05.07.2018).
10. English Oxford Living Dictionaries. Oxford University Press. 2018. URL: <http://en.oxforddictionaries.com> (дата звернення: 05.08.2018).
11. Kvitka H. Marusya / Transl. by F. R. Livesay. N. Y.: E. P. Dutton & co., 1940. 220 p.

Анотація

Г. ЛЕЩЕНКО. СПЕЦИФІКА ВІДТВОРЕННЯ ФОНОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ В ОБРЯДІ ПОХОВАННЯ

У статті досліджуються особливості відтворення фонові інформації англійською мовою в обряді поховання (на матеріалі повісті Г. Квітки-Основ'яненка «Маруся»). Позатекстові елементи фонові інформації стають каналом, через який відбувається діалог між художнім текстом і культурою.

Ключові слова: фонові інформація, вертикальний контекст, художній твір, автор, читач, соціокультурна інформація.

Анотация

А. ЛЕЩЕНКО. СПЕЦИФИКА ВОСПРОИЗВЕДЕНИЯ ФОНОВОЙ ИНФОРМАЦИИ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ В ОБРЯДЕ ПОГРЕБЕНИЯ

В статье исследуются особенности воспроизведения фоновой информации на английском языке в обряде погребения (на материале повести Г. Квитки-Основьяненко «Маруся»). Внетекстовые элементы фоновой информации становятся каналом, через который происходит диалог между художественным текстом и культурой.

Ключевые слова: фоновая информация, вертикальный контекст, художественное произведение, автор, читатель, социокультурная информация.

Summary

H. LESHCHENKO. THE SPECIFIC CHARACTER OF REPRODUCING BACKGROUND INFORMATION IN ENGLISH IN THE BURIAL CEREMONY

The article deals with the peculiarities of reproducing background information in English in the burial ceremony (based on the story of G. Kvitka-Osnovyanenko "Marusya"). Non-textual elements of background information become a channel through which dialogue is made between a literary text and culture.

Key words: background information, vertical context, literary work, author, reader, sociocultural information.